Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Bodor Pál

Cím: Az ötvenéves villamos

Forrás: Ujság

Bp. (Hely) 1937 XII. 12. (Idő) (Évf. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy 385.85

Hely

Idő "1887/1937"

Személy

Helyszám

— 1695

AZ ÖTVENÉVES VILLAMOS

Irta Bodor Pál

1887-ben indult meg az első pesti villamos, ami főképpen azért hangzik kissé valószinütlenül, mert humoristák már azelőtt is voltak és igy rejtély, hogy miből éltek a villamos megjelenése előtt. Valószinüleg nyomorogtak.

A villamos azonban soha nem remélt virágzásnak inditotta a humorszakmát. Maga az a tény, hogy a villamos ló nélkül, tisztán villamosság segitségével haladt előre, a csodálattal vegyes félelem tüneteit robbantotta ki a pestiekből. Egykoru lapokban olvassuk, hogy a villamos premierjén egy hölgy megriadva kérdezte a vezetőtől:

— Mondja, vezető ur, megölhet engem az áram, ha a sinre állok?

— Nem — nyugtatta meg a vezető —, csak akkor, ha másik lábával megérinti a felsővezetéket.

A villamos mindjárt a második napon elgázolt egy tejeskocsit. Az akkori vicclapok megirták, hogy a kocsin levő ötszáz üveg tej szerteömlött, a kocsis beleesett és vizbefulladt.

Ezt az elgázolást gyors egymásutánban követte a többi és a villamost eleinte nem lassusága miatt, hanem gyorsasága miatt csipkedték. A villamos hosszu ideig mint a város száguldó lóhéra szerepelt a köztudatban. Amikor megalakult a B. K. V. T., a pesti humor szerint ez a négy betü a villamos mentegetődzését jelentette: „Bocsánatot Kérek, Véletlenül Történt."

Ebben az időben szereltek mentődeszkát a kocsik aljára, amelyet a gyalogosok szerint azért neveztek mentődeszkának, mert aki alája került, azon már a mentők sem tudtak segiteni.

Az első villamoskocsik ajtói (még ma is járnak ilyenek a Váci-uton) kegyetlenül szükek voltak. Öreg emberek mesélik, hogy egyszer egy kövér asszonyság sirvafakadt a villamoson. A kalauz megkérdezte, hogy miért sir, mire az asszonyság elpanaszolta, hogy már ötször le akart szállni, de mindig tovább viszik. Ugyanis kövérsége miatt a szük ajtón csak hátrafelé tud leszállni és a felszállni akaró utasok udvariasságból mindig visszalökik, abban a hitben, hogy nem leszállni akar, hanem felszállni.

Sajnos, az élet kedélyes üteme egyre jobban gyorsult. Az utasok egyszerre csak nem a villamos sebességét, hanem lassuságát kezdték gunyolni, no meg azt, hogy sokáig kell várni rá a megállónál. Akkor született meg ez a panasz:

— Rémes ezzel a villamossal! Ha az ember nem vár rá, akkor sohasem kell várni rá, de ha vár rá, akkor mindig várni kell rá.

A világháboru alatt, amikor a férfikalauzok legnagyobb része bevonult, nőikalauzok léptek szolgálatba. Napirenden volt akkoriban, hogy valaki a kalauzban volt szakácsnőjét ismert fel. Ebben az időben történt meg az a furcsa hangzó eset is, hogy egy ellenőr fülig belesz retett egy kalauzba és megkérte a kezét. Hogy a frigyből hány villamos-alkalmazott születe arról nem maradt hiteles feljegyzés. —

A kommün alatt, amikor „Minden a miénk" volt a jelszó, ujra kalauzok foglalták el a kalauznők helyét. Egyszer egy kis srác felkapaskodott az ütközőre. A kalauz le akarta kergetni mire a srác önérzetesen tiltakozott:

— Ne nyuljon hozzám! Minden a miénk!

A kalauz bölcs megfontoltsággal vágta vissza:

— Minden a miénk, de a pofon, amit mindjárt kapni fogsz, a tiéd lesz!

Ám a humoristák fénykora mégis csak 1933-ban, a kisszakasz bevezetése idején kezdődött. Mondhat bárki, bármi rosszat a kisszakaszra azt azonban lojálisan el kell ismerni, hogy a lakosság nyomott kedélyére a kisszakasz határozottan felderitő hatással volt. Akkoriban az egész várost bejárta a hir, hogy egy csemegekereskedő pompás üzletet csinált eladólányával. A Király-utcánál felültette egy tantusszal a villamosra és a Nemzetinél eladta szardiniának.

Volt idő, amikor a kocsi belsejében állni tilos volt. Nyugodtan fel lehetett szállni a villamosra, az ember ép bőrrel és ép kabátgombokkal szállhatott le. Később visszavonták ezt a rendeletet és következett a fürtökben lógás üditő korszaka. Akkoriban történt, hogy egy százhusz kilós ur szállt fel a zsufolt villamosra és jegyet akart váltani. Gombolni kezdte kabátját, gombolta, gombolta, de a zsebét, ahol a pénztárcája volt, sehogysem találta. Egyszerre csak rárivalt egy mellette álló ur:

— Kérem, micsoda dolog ez? Uraságod már másodszor gombolta le a nadrágtartómat!

Ezek az idők, hála Istennek, elmultak. Ma már a villamoson nincs tolongás, a kocsik tágasak, tiszták, gyorsan és sürün közlekednek.